

Öryggisleiðbeiningar (MSDS)

Samkvæmt reglum Vinnueftirlits ríkisins nr. 602/1999 og tilskipunum 91/155/EEC og 93/112/EEC.

1. Söluheiti efnis eða vörutegundar. Nafn, heimilisfang og sími íslensks framleiðanda, innflytjanda eða seljanda.

Söluheiti vöru: **ALÚM 18% (Aluminium sulphate powder 17/18%)**

Dreifingaraðili: OLÍUVERZLUN ÍSLANDS hf., Sundagörðum 2, 104 Reykjavík, sími 515 1000

Öryggisleiðbeiningar: EFNAVERND, Suðurlandsbraut 10, 108 Reykjavík, sími 588 8130

Neyðarlínan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112

Eitrunarupplýsingastöð Landspítala, Fossvogi, Reykjavík: sími 525 1111

2. Samsetning / upplýsingar um innihald.

CAS-nr.:	EB-nr.:	Efnaheiti:	Styrkur %:	Hættuflokkun:
10043-01-3	-	Aluminium súlfat	30 - 100	(Xi H36/37/38)

Hættuflokkun innan sviga er flokkun framleiðanda. Efnið er ekki flokkað í efnalista reglugerðar 236/1990 með síðari breytingum.

Varnaðarmerking - sjá lið 15.

Texti hættusetninga - sjá lið 16.

3. Varúðarupplýsingar.

Ertir augu, öndunarfæri og húð.

ERTANDI

4. Skyndihjálp.

Við innöndun: Tryggið hreint loft. Ef slasaði er meðvitundarlaus skal leggja hann í læsta hlíðarstillingu og tryggja að öndunarvegir séu opnir og leita strax læknis.

Snerting við húð: Skolið strax með miklu vatni og þvoið síðan með vatni og sápu. Farið strax úr fötum sem mengast af efninu.

Snerting við augu: Skolið vandlega með nægu vatni í nokkrar mínútur með augað vel opið. Leitið læknis ef erting er viðvarandi.

Við inntöku: Leitið læknis ef óþægindi eru viðvarandi.

5. Bruni / aðferðir við að slökkva eld.

Efni/aðferðir: Heppileg slökkviefni eru kolsýra, duft eða vatnsúði. Notið vatnsúða eða alkohólþolna froðu á stærri elda.

Sérstök hættu: -

6. Efnaleki.

Loftræstið vandlega svæðið þar sem lekinn varð. Látið efnið ekki komast í niðurföll, vatnsfarvegi eða grunnvatn.

7. Meðhöndlun og geymsla.

Meðhöndlun: Vinnusvæði þarf að vera vel loftræst og búið sérstöku afsogi ef rykmyndun á sér stað við notkun efninsins. Vinnusvæði þarf að rykhreinsa reglulega. Forðist snertingu við augu og húð.

Geymsla: Geymist á þurrum stað. Geymið ekki með sterkum sýrum eða bösum.

8. Eftirlit með mengun / persónulegur hlífðarbúnaður.

Tæknilegar aðgerðir: Vinnusvæði þarf að vera vel loftræst og búið sérstöku afsogi ef rykmyndun á sér stað við notkun efninsins.

Mengunarmörk: Aluminium sulphate: (OES) langtímagildi 2 mg/m³

Persónuhlífar;

Öndunargrímur: Þar sem mengun er lítil eða unnið er með efnið í stuttan tíma er nægilegt að nota öndunargrímu með viðeigandi síu. Notið ferskloftstæki ef unnið er með efnið í lengri tíma eða ef hætta er á að mengun fari yfir mengunarmörk.

Fyrir augu: Vel lokuð öryggisgleraugu.

Fyrir hendur: Hlífðarhanskar.

Fyrir húð: -

Hreinlæti við vinnu: Þvoið hendur áður en matast er eða drukkið og eftir vinnu. Neytið ekki matar eða drykkjar eða reykið meðan á notkun stendur. Farið strax úr fötum sem mengast af efninu.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.

Ástand / útlit / lykt: Duft /hvítt / lyktarlaust

Sýrustig (pH): 3,5 við 20°C

Bræðslumark: 770°C. Efnið brotnar niður við 770°C

Suðumark: -

Blossamark: -

Hætta á sjálfíkveikju: Ekki er hætta á sjálfíkveikju

Sprengimörk; neðri - efri: Efnið er ekki sprengifimt

Eldnærandi eiginleikar: -

Gufubrýstingur: -

Gufubéttni: -

Seigja: -

Eðlisþyngd: 2,700 g/sm³ við 20°C

Leysni: Í vatni; 82,5 g/l við 20°C

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.

Stöðugleiki: Efnið er stöðugt við rétta meðhöndlun og geymslu.

Aðstæður sem skal forðast: Bætið ekki vatni í efnið.

Efni sem skal varast: Hvarfast kröftuglega við sterkar sýrur og oxunarmiðla.

Hættuleg niðurbrotsefni: SO₃ eða SO₃ mistur.

11. Eiturfræðilegar upplýsingar.

Almennt: -

Við innöndun: Ertir slímhimnur.

Snerting við húð: Ertandi.

<i>Snerting við augu:</i>	Ertandi.
<i>Við inntöku:</i>	-
<i>Bráð eiturrhrif:</i>	-
<i>Langtímaáhrif:</i>	Ekki talið valda ofnæmi.
12. Hættur gagnvart umhverfinu.	
<i>Almennt:</i>	Látið efnið ekki komast óþynnt eða í miklu magni í niðurföll, vatnsfarvegi eða grunnvatn.
<i>Hegðun í umhverfinu:</i>	-
<i>Líffræðileg áhrif:</i>	-
<i>Aðrar vistfræðilegar uppl.:</i>	-
13. Förgun.	
<i>Förgun vörunnar:</i>	Endurvinnið ef hægt er. Notað efni og skemmt, afgangar og menguð ísogsefni skilist á móttökustöð fyrir spilliefni.
<i>Förgun umbúða:</i>	Menguðum umbúðum skal farga á sama hátt og vörunni sjálfri. Hreinum umbúðum má farga eða endurvinna á sama hátt og almennu sorpi, ef annað kemur ekki fram í reglum.
14. Flutningur.	
	Efnið fellur ekki undir reglur um flutninga á hættulegum farmi.
<i>Flutningur á landi:</i>	ADR/RID flokkur: - UN-nr.: Númer og bókstafur: Nafn efnis: Varúðarmerki: Hættunr.: Pökkunarflokkur:
<i>Flutningur á sjó:</i>	IMDG flokkur: - UN-nr.: Pökkunarflokkur: Ems: MFAG: Nafn efnis: Varúðarmerki: Sjávarmengandi: nei
<i>Flutningur í lofti:</i>	ICAO/IATA flokkur: - UN-nr.: Pökkunarflokkur: Nafn efnis: Varúðarmerki:
<i>Vinnueftirlit ríkisins gefur upplýsingar um reglur um flutninga á hættulegum efnum.</i>	
15. Upplýsingar um lög, reglugerðir eða reglur sem varða notkun efnisins eða vörutegundarinnar.	
<i>Varnaðarmerkingar skv. reglugerð 236/1990 með síðari breytingum og tilskipunum ESB:</i>	
	
<i>Varnaðarmerki:</i>	Xi
<i>Inniheldur:</i>	- EB-nr.: -
<i>H - setningar:</i>	H36/37/38 Ertir augu, öndunarfæri og húð.
<i>V - setningar:</i>	V26 Berist efnið í augu skal strax skola vandlega með miklu vatni og leita læknis. V28 Berist efnið á húð skal strax þvo með miklu vatni og sápu. V37/39 Notið viðeigandi hlífðarhanska og hlífðargleraugu / andlitsgrímu. (V2) GEYMIST ÞAR SEM BÖRN NÁ EKKI TIL.

EB-merkimiði.

Íslensk sérlög, reglugerðir eða reglur sem um vöruna gilda:

Reglur nr. 765/2001 um verndun starfsmanna gegn hættu á heilsutjóni af völdum efnafræðilegra skaðvalda á vinnustöðum.

16. Aðrar upplýsingar.

Gert þann:: 20-11-02

Dagsetning frumrits: 28-02-02

Breytt þann: -

Breyttir liðir: -

Gert fyrir: OLÍUVERZLUN ÍSLANDS hf., Sundagörðum 2, 104 Reykjavík, sími 515 1000

Unnið af: EFNAVERND, Suðurlandsbraut 10, 108 Reykjavík, sími 588 8130 / FF

Texti hættusetninga sem fram koma í lið 2:

H36/37/38 Ertir augu, öndunarfæri og húð.

Annað: Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á þeirri vitneskju sem fyrir liggur um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisleiðbeiningarnar eru gerðar en fela ekki í sér neina ábyrgð á efniseiginleikum. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda.

Þessar öryggisleiðbeiningar eru unnar eftir MSDS frá EPENHUYSEN CHEMIE N.V., 3336 LH Zwijndrecht, Holland.